УТВЪРДИЛ: /п/

Проф. д-р Йоланда Зографова
Директор

ПРАВИЛА ЗА РАБОТАТА НА НАУЧНИТЕ ЖУРИТА В ИИНЧ – БАН ПО ПРОЦЕДУРИ ЗА ЗАЩИТА НА ДИСЕРТАЦИИ

за придобиване на образователна и научна степен **"**доктор**"**
и научната степен „доктор на науките"

(Приети от НС на ИИНЧ – БАН на 12.10.2011 г./ Протокол 10, изм. с решения на НС на ИИНЧ – Протокол 4/23.03.12 г., Протокол 13/18.12.14 г., Протокол 2/14.01.16 г., Протокол 6/25.02.16 г., Протокол 8/2019 г., Протокол 11/15.09.21 г., Протокол 2/01.03.23 г.))

1. Научните журита се утвърждават от Научния съвет на ИИНЧ за всяка конкретна процедура за защита на дисертация за придобиване на научна и образователна степен "доктор" и научната степен „доктор на науките".

2. Предложение за състава на научното жури се прави с доклад от ръководителя на секцията на ИИНЧ, която е обучаващо звено за докторанта. В случай, че кандидатът е външен за ИИНЧ, директорът на Института със заповед възлага на ръководителя на секцията, която е най-близко до профила на дисертационния труд, изготвянето на предложение за състава на научното жури.
Докладът от ръководителя на съответната секция съдържа поименно предложение за състав на научното жури. Всеки от предложените членове се вписва с научната степен, заеманата академична длъжност и местоработата.

4. Научните журита при процедури за придобиване на образователна и научна степен "доктор" се състоят от 5 члена – 2 "вътрешни" за ИИНЧ (които са в трудови правоотношения с института) и 3 "външни" (които към датата на утвърждаване на НЖ или най-малко пет години преди тази дата не са упражнявали научна дейност по трудово правоотношение с ИИНЧ). Поне един от членовете на журито е професор.
Научният ръководител не може да бъде член на журито.
Научните журита при процедури за придобиване на научната степен "доктор на науките" се състоят от 7 хабилитирани лица – 3 "вътрешни" за ИИНЧ и 4 "външни." Най-малко трима от членовете са професори.

5. Членовете на научното жури трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. Членовете на журито са изявени български хабилитирани учени или чуждестранни учени, компетентни в съответната научна област или научни области по темата на дисертацията
За членове на научното жури не могат да бъдат избирани лица:
1. които имат конфликт на интереси по смисъла на § 1, т. 2а от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидат за придобиване на научна степен или за които са налице ограниченията по чл. 33 от ЗРАСРБ;
2. които са свързани лица по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидат за придобиване на научна степен;
3. за които е доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове;
4. които са освободени от академична длъжност на основание чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗРАСРБ ;

5. които са били членове на научното жури по предходните две последователни процедури за защита на дисертационен труд и/или за заемане на академична длъжност в едно и също професионално направление в ИИНЧ, в случаите, когато има достатъчно хабилитирани лица в това професионално направление.
Обстоятелствата по ал. 5, т. 1 - 4 в процедурите за придобиване на научна степен се установяват с декларация от всеки член на научното жури, а по т. 5 се установяват от ИИНЧ.

6. Научният съвет на ИИНЧ обсъжда предложението за състав на научното жури в срок не по-късно от месец след предложението на секцията и го утвърждава. В случай, че то противоречи на нормативната уредба, се взема решение за неговото утвърждаване с корекции само в случаите, когато ръководителят на секцията изрично изрази съгласие с тях по време на заседанието. В противен случай предложението се връща в секцията за преработка и повторно докладване.

7. Директорът на ИИНЧ издава заповед за назначаване на научното жури на основата на протокола от заседанието на Научния съвет не по-късно от една седмица след него. В заповедта се посочват: името на кандидата и обучаващото звено; темата на дисертационния труд; съставът на научното жури и резервните членове; времето и мястото на първото заседание на журито (не по-късно от две седмици от датата на издаване на заповедта).

9. Не могат да се провеждат заседания на журито в намален състав. Те се провеждат или присъствено, или чрез използване на технически средства (телефон, електронна поща, конферентна електронна връзка и други), но само по изключение, като всички членове трябва да вземат отношение по всеки обсъждан въпрос посредством възприетото техническо средство. Заседанието, на което се провежда защитата, може да се осъществява с отсъствието на 2 души по уважителни причини.
Заседанията се провеждат на български, или на английски език, или смесено на двата езика в зависимост от състава на журито или езиковата подготовка на кандидата. Документацията се води на български или английски език. Докладът, на председателя на журито след приключване на процедурата, задължително е на български език.
Решенията на журито се приемат с явно гласуване и обикновено мнозинство

10. Първото заседание се открива от член на НЖ, посочен със съгласието на всички. Членовете потвърждават готовността си за участие. Ако някой от тях на журито откаже участието си по време на първото заседание, той се замества от съответния резервен член и заседанието се насрочва отново, най-късно една седмица след първото заседание..
Журито за ОНС „доктор“ избира председател (който трябва да е от вътрешните членове) и двама рецензенти (един външен член и един вътрешен член или двама външни членове). Една от рецензиите задължително се изготвя от външен за Института член.
Журито за НС „доктор на науките“ избира председател (който трябва да е от вътрешните членове) и трима рецензенти, двама от които са професори. Поне една от рецензиите е на външно за ИИНЧ лице.
На първото заседание се определя и срокът за представяне на рецензиите и становищата, както и датата за провеждане на защитата, която не може да е по-късно от три месеца след утвърждаването на журито от Научния съвет на ИИНЧ..
На първото заседание членовете на журито получават материалите по защитата на хартиен и/или електронен носител и настоящите правила за работа на НЖ в ИИНЧ

11. Рецензиите имат максимален обем до 8 страници формат А4, написани на междуредие 1.5 и с размер на шрифта 12. В тях задължително се съдържат следните раздели, всеки от които има задължително оценъчен характер:

(1) обща характеристика на дисертационния труд – обем и структура;

(2) литературна осведоменост и теоретична подготовка на кандидата;

(3) методичен подход;

(4) значимост и убедителност на получените резултати, интерпретациите и изводите;

(5) критични бележки към дисертационния труд;

(6) характер на научните приноси, като за всеки един от тях се посочва дали е оригинален или потвърдителен и каква е неговата стойност за науката и/или обществото; рецензентът задължително посочва дали приема справката за научните приноси, формулирана от кандидата;

(7) оценка на качеството на научните трудове на докторанта, свързани с покриването на минималните национални изисквания за съответната научна степен;

(8) мотивиран отговор на въпроса доколко изследванията по дисертацията са предимно лично дело на кандидата;

(9) мотивирано заключение, препоръчващо еднозначно едно от следните предложения: (а) присъждане на научната и образователна степен“ доктор”/научната степен „доктор на науките“ или (б) връщане на дисертацията за преработка.

В случай на повторно разглеждане на дисертацията рецензията съдържа същите раздели и мотивирано заключение, препоръчващо еднозначно едно от следните предложения: (а) присъждане на научната и образователна степен “доктор”/научната степен „доктор на науките“ или (б) отказ за присъждане на научната и образователна степен “доктор”/научната степен „доктор на науките“.

12. Становища представят всички членове на журито, които не са рецензенти. Становищата имат максимален обем до 2 страници формат А4, написани на междуредие 1.5 и с размер на шрифта 12. В тях задължително се съдържа:

(1) изразено общо впечатление за дисертационния труд с оценъчен характер,

(2) становище за значимостта и убедителността на получените резултати, интерпретациите и изводите и за характера на научните приноси,

(3) оценка на качеството на научните трудове, отразяващи изследванията по дисертацията, и

(4) мотивирано заключение, препоръчващо еднозначно едно от следните предложения: (а) присъждане на научната и образователна степен“ доктор”/научната степен „доктор на науките“ или (б) връщане на дисертацията за преработка.

В случай на повторно разглеждане на дисертацията становището съдържа същите раздели и мотивирано заключение, препоръчващо еднозначно едно от следните предложения: (а) присъждане на научната и образователна степен “доктор”/научната степен „доктор на науките“ или (б) отказ за присъждане на научната и образователна степен “доктор”/научната степен „доктор на науките“.

13. Рецензиите и становищата се публикуват заедно с авторефератa на дисертацията на интернет страницата на ИИНЧ на български език и на един от езиците, които традиционно се ползват в съответната научна област (английски, френски, немски, руски) до един месец преди откритото заседание, а съобщението за насрочената публична защита - не по-късно от две седмици преди него.

14. Журито провежда открито заседание за защита на дисертацията. То протича в следната последователност:

1. Председателят на научното жури представя кандидата

2. Кандидатът прави кратко изложение (до 20 минути) на основните резултати от дисертационния труд.

3. Председателят на научното жури дава думата на членовете на научното жури за представяне на рецензиите и становищата.

4. Членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси към кандидата, рецензентите или другите членове на журито. Лицата, на които са зададени въпроси, получават право да отговорят на тях.

5. Членовете на журито и всички присъстващи на публичната защита имат право да правят изказвания по дисертацията.

6. Всеки член на научното жури публично обявява своята оценка – положителна или отрицателна.

7. Председателят на научното жури обявява резултата от защитата.

15. За успешно защитена се смята дисертация, получила на защитата най-малко три положителни оценки при процедурата за ОНС „доктор“ и най-малко четири положителни оценки при процедурата за НС „доктор на науките“. Ако защитата е неуспешна дисертацията се връща за преработване. Ако кандидатът желае, но не по-късно от една година след датата на връщането, се обявява нова процедура за защита, която се провежда по същия ред. Втората процедура за защита е окончателна. Разходите за нея се поемат от кандидата.

16. От заседанията на научното жури се изготвят протоколи. Протоколът от всяко заседание трябва да бъде подписан от всички членове в едноседмичен срок след неговото провеждане.

Работата на научното жури приключва, след като всеки негов член подпише протокола от защитата или изрази писмено мнение за отказ от подписване. Ако член на журито откаже да подпише протокола, без да е представил писмено обяснение за това, той не получава хонорар за процедурата и за случая се информира Научния съвет на ИИНЧ с оглед избора на членове на журита по предстоящи процедури. На Научния съвет се докладват също случаите, когато членове на научното жури не са представили рецензиите и становищата в сроковете, предвидени при съответната процедура.

17. Изплащането на хонорарите на участвалите в процедурата членове на научното жури се извършва на основата на заповед на Директора, която се изготвя след публикуването на рецензиите и становищата на сайта на ИИНЧ.

18. Председателят на научното жури изпраща до Директора на ИИНЧ доклад и цялата документация по процедурата, Тя включва протоколите от заседанията на журито, рецензиите, становищата, писмените отговори на кандидата, а също и други документи, създадени от научното жури или адресирани до него в хода на процедурата.